

Betalingssystemen in Portugal

Voor Nederlanders en Belgen die in Portugal wonen, werken of er regelmatig naar toe reizen, kan het Portugese betalingssysteem in het begin behoorlijk ingewikkeld lijken. Portugal hanteert namelijk andere gewoontes en systemen dan ze gewend zijn, zoals Multibanco, MBWay en diverse overschrijving opties. Dit dossier biedt een uitgebreide uitleg van de belangrijkste Portugese betalingssystemen.

1. Portugese Betalingssystemen: Overzicht

Portugal kent verschillende systemen:

- **Multibanco:** Het betaalnetwerk van de Portugese banken, uitgebreider dan de Nederlandse en Belgische PIN en internetbankieren.
- **MBWay:** Een snel groeiend mobiel betaalplatform van de Multibanco organisatie.
- **SEPA/IBAN overschrijvingen:** Binnenlandse betalingen en internationale transfers tussen Nederland/België en Portugal.
- **Betaalpassen en Creditcards:** Europese bankpassen en creditcards worden breed geaccepteerd.
- **Pinnen & cash opnemen:** Gratis bij de Multibanco-automaten van de Portugese banken. Duur bij de ATMs van commerciële organisaties zoals Euronet, CashZone en ATMExpress.

Uniek voor Portugal is het feit dat alle banken in het land samenwerken in SIBS (**Sociedade Interbancária de Serviços S.A**), een bedrijf dat in 1985 werd opgericht met als doel een geïntegreerd en efficiënt betalingsnetwerk te creëren en interoperabiliteit tussen de verschillende banken te garanderen. Dat netwerk werd Multibanco genoemd. Sindsdien beheert SIBS Multibanco en de bijbehorende technologieën, en is het verantwoordelijk voor de innovatie en de uitbreiding van de diensten.

In tegenstelling tot veel andere systemen bood Multibanco vanaf het begin een breed scala aan diensten aan. Waar andere geldautomaten zich beperkten tot het opnemen van contant geld en het controleren van saldi, maakte Multibanco het mogelijk om onder andere rekeningen te betalen, prepaid telefoons op te laden en zelfs belastingen te voldoen. Dit heeft ertoe geleid dat Multibanco wordt gezien als een wereldwijd

succesverhaal en een 'case study' op het gebied van digitale economie en financiële inclusie.

2. Multibanco: De Portugese Ruggengraat

Multibanco combineert geldautomaten, internetbankieren en allerlei betalingsmogelijkheden, zoals facturen betalen of aankopen doen. Multibanco terminals staan letterlijk overal in Portugal.

- In Nederland en België kennen we geldautomaten (ATM) en online bankieren, maar Multibanco biedt meer: je kunt er bijvoorbeeld treinkaartjes kopen, nutsvoorzieningen betalen en je mobiele tegoed opwaarderen – alles via de geldautomaten en internetbankieren.
- Om alle diensten te gebruiken, heb je een Portugese bankrekening nodig. Met buitenlandse kaarten kun je wel geld pinnen, maar betalen van facturen via Multibanco werkt alleen met een lokale bankrekening.
- De kosten zijn doorgaans laag, maar houd rekening met mogelijke extra bankkosten bij de eigen Nederlandse of Belgische bank voor transacties in Portugal.

Referência Multibanco, betalen met Multibanco

Een Referência Multibanco is een unieke betalingscode die bestaat uit drie delen:

1. **Entidade** (Entiteit): Een 5-cijferige code die de begunstigde van de betaling identificeert, zoals een overheidsinstantie, een telecombedrijf, of een online winkel.
2. **Referência** (Referentie): Een 9 tot 15-cijferige code die specifiek is voor jouw betaling. Deze code zorgt ervoor dat jouw betaling wordt gekoppeld aan de juiste factuur of dienst. Het is cruciaal dat deze code correct is.
3. **Montante** (Bedrag): Het precieze bedrag dat je moet betalen. Dit bedrag is al vastgesteld en kan meestal niet worden gewijzigd.

Hoe werkt het?

Het systeem is ontworpen om betalingen eenvoudig, snel en veilig te maken, ongeacht of je een computer of telefoon hebt of niet. Als je iets koopt en er voor kiest te betalen met Multibanco, dan volgt er altijd dit tweestaps-proces:

1) De begunstigde stuurt je een Referentie

Wanneer je een betaling moet doen, of dit nu voor je belastingaangifte, een telefoonrekening of een aankoop online is, stuurt de begunstigde jou een betalingsdocument. Op dit document, of in je online account, vind je de **drie codes**, de Entidade, Referência en Montante.

2) Je voert de betaling uit

Met deze drie codes kun je de betaling op twee manieren voltooien:

1. Via een Multibanco geldautomaat:

- Log in bij een van de duizenden Multibanco automaten in Portugal.
- Kies de optie "Pagamentos" (Betalingen).
- Selecteer vervolgens "Pagamento de Serviços / Compras" (Betaling van Diensten / Aankopen) of, in het geval van overheidsbetalingen, "Pagamentos ao Estado" (Betalingen aan de Staat).
- Voer de drie codes (Entidade, Referência, Montante) in wanneer hierom wordt gevraagd.
- Controleer de details op het scherm en bevestig de betaling.
- Bewaar de bon die uit de automaat komt als bewijs van betaling.

2. Via online bankieren (Homebanking):

- Log in op de homebanking-app of -website van je Portugese bank.
- Ga naar het menu voor betalingen. De optie heet vaak "**Pagamentos > Pagamento de Serviços**" of iets vergelijkbaars.
- Voer de Entidade, Referência en Montante in.
- Bevestig de transactie. Je ontvangt direct een bevestiging in je bankoverzicht.

Waarom is het zo populair?

- **Veiligheid:** Het systeem is zeer veilig omdat je niet je bank- of creditcardgegevens hoeft te delen met de begunstigde. Je betaalt via het vertrouwde netwerk van Multibanco.
- **Gemak:** Betalingen zijn snel en kunnen op elk moment van de dag worden gedaan, online of fysiek. Je hoeft geen lange rekeningnummers in te voeren.
- **Universeel:** Het is de standaard betaalmethode in Portugal. Vrijwel elke dienst, bedrijf of overheidsinstantie accepteert betalingen via Referência Multibanco.

- **Vereist:** Voor meerdere overheidsbetalingen is het de enige betaalmethode die beschikbaar is.

3. MB Way: Mobiel Betalen als een Local

In de loop der jaren is Multibanco blijven innoveren. De introductie van **MB WAY**, een mobiele betaalapp, in 2014, breidde het Multibanco-ecosysteem verder uit en stelde gebruikers in staat om met hun mobiele telefoon geld op te nemen, betalingen te doen via QR-codes of telefoonnummers, en meer.

MBWay is vergelijkbaar met Tikkie (Nederland) of Payconiq/Bancontact (België). Het is een mobiele betalingsdienst in Portugal waarmee je direct betalingen kunt doen via je smartphone. Het is gekoppeld aan je bankrekening en werkt met vrijwel alle Portugese banken. Het stelt je in staat om geld te versturen naar andere gebruikers, online aankopen te betalen en, in veel gevallen, diensten en belastingen te betalen.

Voor het gebruik van MB Way is het volgende nodig:

- Een Portugese bankrekening.
- De MB Way-app op je smartphone.
- De koppeling van je telefoonnummer aan je bankrekening via een Multibanco-geldautomaat of je online bankieren.

Hoe werkt betalen met MB Way?

Betalingen met MB Way zijn vaak sneller dan met een **Referência Multibanco** omdat je niet handmatig codes hoeft in te voeren. De betaling wordt meestal geïnitieerd door de begunstigde.

Online aankopen en diensten

Wanneer je online betaalt, zal MB Way vaak als een van de opties verschijnen, naast creditcard of Referência Multibanco.

3. **Selecteer MB Way:** Kies MB Way als je betaalmethode op de website of in de app van de aanbieder.
4. **Voer je telefoonnummer in:** Je wordt gevraagd om het telefoonnummer in te voeren dat gekoppeld is aan je MB Way-account.

5. **Autoriseer de betaling:** Je ontvangt een melding in de MB Way-app op je telefoon. Open de app en bevestig de betaling met je pincode of biometrische gegevens (vingerafdruk, gezichtsherkenning).

De betaling wordt onmiddellijk verwerkt en je ontvangt direct een bevestiging.

Betalingen aan overheidsinstanties (Pagamentos ao Estado)

Sommige overheidsdiensten en apps, zoals die van de Finanças, integreren MB Way als een directe betaaloctie. De procedure is vergelijkbaar met online aankopen:

1. **Start de betaling:** In de app of op de website van de overheidsdienst kies je de betaling die je wilt voldoen.
2. **Kies MB Way:** Als MB Way beschikbaar is, selecteer je dit als betaalmethode.
3. **Voer je nummer in:** Je wordt gevraagd je telefoonnummer in te voeren.
4. **Bevestig in de app:** De betaling verschijnt als een notificatie in de MB Way-app op je telefoon. Bevestig de betaling met je pincode of biometrische gegevens.

Dit is een zeer efficiënte manier om bijvoorbeeld je belastingaangifte (IRS) of andere periodieke belastingen te betalen.

Voordelen van MB Way

- **Snel en gemakkelijk:** Betalingen worden binnen enkele seconden voltooid.
- **Veilig:** Je hoeft geen creditcardgegevens of bankrekeningnummers te delen.
- **Overal bruikbaar:** Steeds meer fysieke winkels, websites en overheidsdiensten accepteren MB Way.
- **Realtime:** Je krijgt direct een bevestiging van de transactie, zowel in de app als in je bankafschriften.

Het is een moderne, handige manier om je financiën in Portugal te beheren, en de populariteit ervan blijft groeien.

4. IBAN/SEPA Overschrijvingen binnen Europa

Een IBAN/SEPA-overschrijving is de standaardmethode voor overboekingen in euro's binnen Europa. Als expat in Portugal is dit een van de belangrijkste manieren om geld te versturen en te ontvangen.

Wat is een IBAN/SEPA-overschrijving?

Een **IBAN/SEPA-overschrijving** is de standaardmanier voor overboekingen in euro's binnen de Europese betalingszone (SEPA). De IBAN (International Bank Account Number) is de sleutel tot dit systeem, aangezien het de gestandaardiseerde code is voor alle bankrekeningen die deelnemen.

Dit maakt het overmaken van geld van bijvoorbeeld een Nederlandse naar een Portugese bankrekening net zo eenvoudig en goedkoop als een binnenlandse overboeking.

Voor een IBAN/SEPA-overschrijving heb je de volgende gegevens nodig van de begunstigde (de persoon of instantie die het geld ontvangt):

- **IBAN:** Het **International Bank Account Number**. Dit is een gestandaardiseerd rekeningnummer dat begint met de landcode (bijvoorbeeld PT voor Portugal, NL voor Nederland).
- **BIC/SWIFT-code:** De **Bank Identifier Code** of **SWIFT**-code. Dit is een code die de bank van de begunstigde uniek identificeert. Hoewel het in veel gevallen niet meer verplicht is voor overschrijvingen binnen de SEPA-zone, kan het nog steeds nuttig zijn om deze code bij de hand te hebben.
- **Naam en adres:** De volledige naam en het adres van de begunstigde.

Hoe werkt het?

Een IBAN/SEPA-overschrijving kun je eenvoudig uitvoeren via je online bankieren of mobiele app. De stappen zijn vergelijkbaar, ongeacht of je een Nederlandse, Belgische of Portugese bank gebruikt.

1. **Log in op je bankomgeving:** Open de app van je bank of log in op de website.
2. **Start een nieuwe overschrijving:** Ga naar het menu voor betalingen en kies voor een "nieuwe overschrijving".
3. **Vul de gegevens in:**
 - Voer het bedrag in dat je wilt overmaken.
 - Vul het IBAN en de naam van de begunstigde in.

- Voeg de mededeling of kenmerk toe. Dit is cruciaal voor betalingen aan de Portugese overheid (Finanças). In de opmerking moet je altijd je NIF (Número de Identificação Fiscal) en de specifieke betalingsreferentie (Referência) vermelden, zodat de betaling correct aan jouw dossier kan worden gekoppeld.
4. **Bevestig de overschrijving:** Controleer alle gegevens zorgvuldig en bevestig de betaling.

Belangrijke punten om te onthouden

- **Valuta:** IBAN/SEPA-overschrijvingen werken alleen in euro's.
- **Kosten:** Binnen de SEPA-zone zijn de kosten voor een overschrijving hetzelfde als voor een nationale overboeking. In de meeste gevallen zijn deze gratis.
- **Verwerkingstijd:** Het geld staat meestal de volgende werkdag op de rekening van de ontvanger. Soms kan het zelfs dezelfde dag nog worden verwerkt, vooral als beide banken Instant Payments ondersteunen.
- **Nauwkeurigheid is cruciaal:** Zorg ervoor dat het IBAN en de betalingsreferentie correct zijn. Een foutieve overboeking kan leiden tot vertragingen en extra kosten.

Kortom, de IBAN/SEPA-overschrijving is de standaardmanier om geld over te maken binnen de Eurozone. Zolang je de juiste gegevens hebt, is het een eenvoudige en betrouwbare methode om bijvoorbeeld de Portugese overheid te betalen.

5. Betaalpassen en Creditcards

Europese bankpassen (Maestro, V Pay, Debit Mastercard, Visa Debit) en creditcards worden in Portugal bijna overal aanvaard – net zoals in Nederland en België.

- Banken in Nederland en België rekenen binnen de eurozone doorgaans geen extra kosten voor betalingen en geldopnames, maar check altijd de voorwaarden: het kan per bank verschillen.
- Zowel Belgen als Nederlanders kunnen hun lokale pinpas gebruiken in Portugal voor dagelijkse betalingen. Alleen bij geldopname of bij creditcards kunnen kleine kosten van toepassing zijn afhankelijk van het type kaart – iets waar Belgische banken soms ruimer in zijn dan Nederlandse, of vice versa.

6. Online Betaalsystemen: Verschillen

In Nederland is iDEAL de norm voor online betalingen, in België zijn dat Bancontact en Payconiq. Portugal kent deze niet, daar zijn Multibanco, MBWay, PayPal en creditcards de gangbare online betaalmethoden.

- Wil je online (Portugese) webshops gebruiken? Vaak kun je betalen via een referentiecode (Multibanco) – alleen met een Portugese bankrekening!
- MBWay voor online betalingen is alleen mogelijk met een lokale bankrekening.
- PayPal en creditcard werken meestal prima voor Nederlanders en Belgen.

7. Praktische Tips voor Nederlandstaligen

- Overweeg een Portugese bankrekening te openen als je langdurig in Portugal verblijft. Dit vergemakkelijkt veel betalingen.
- Gebruik Nederlandse of Belgische betaalpassen aan het begin, maar check altijd je bankvoorwaarden én kosten.
- Bij facturen voor nutsvoorzieningen en overheid wordt meestal Multibanco of een Portugese bankoverschrijving vereist.
- Voor onderlinge betalingen tussen personen blijven contant geld en (voor Belgen) Payconiq/Bancontact handig.

8. Veelgestelde Vragen

- Kan ik MBWay gebruiken met mijn Nederlandse of Belgische rekening?
Nee. Je hebt een Portugese rekening én mobiel nummer nodig.
- Kan ik met mijn Nederlandse of Belgische bankpas overal betalen in Portugal?
Ja, voor fysieke transacties meestal wel. Multibanco-functies vereisen wel een lokale rekening.
- Welke voordelen heeft een Portugese bankrekening?
Betalen van lokale facturen, deelnemen aan MBWay en Multibanco, makkelijker huren van huizen en aansluiten bij lokale diensten.

9. Slotbeschouwing

Nederlanders en Belgen die in Portugal wonen of (vaak) reizen, merken dat het betaallandschap ingewikkelder en veelzijdiger is dan in Nederland/België. Multibanco en MB Way geven Portugezen enorme flexibiliteit. Voor expats is een Portugese bankrekening niet essentieel, maar wel handig als je het volledige Portugese systeem wilt gebruiken.

Bij langer verblijf is een lokale rekening en telefoonnummer aan te raden, zodat je probleemloos gebruikmaakt van de vele Portugese betaaloplossingen. Vergelijk je eigen (Nederlandse of Belgische) bankkosten vooraf en gebruik de best passende opties voor veilig, goedkoop en efficiënt betalen in Portugal.

The logo for NCA Portugal is centered on the page. It features the letters 'NCA' in a large, bold, blue sans-serif font. Below 'NCA', the word 'Portugal' is written in a smaller, blue sans-serif font, with each letter spaced out. Underneath 'Portugal', the phrase 'wonen werken leven' is written in an even smaller, blue sans-serif font. The entire text is enclosed within a large, light red circular brushstroke that has a hand-drawn, textured appearance.

NCA
Portugal
wonen werken leven